

กองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลหนองเพรางาย อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

ตำบลหนองเพรางาย อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี มีพื้นที่ประมาณ 17,170 ไร่ จำนวน 12 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 บ้านใหม่ หมู่ 2 บ้านคลองประรำ หมู่ 3 บ้านตลาดมะเกลือ หมู่ 4 บ้านหนองทับ หมู่ 5 บ้านนราภิรมย์ หมู่ 6 บ้านนาหลวง หมู่ 7 บ้านหนองสามบาท หมู่ 8 บ้านสหกรณ์ หมู่ 9 บ้านหนองทับ หมู่ 10 บ้านเขมร หมู่ 11 บ้านคลองนราภิรมย์ หมู่ 12 บ้านคูัดคลองขวาง โดยมีศูนย์กลางของตำบล คือ ที่ว่าการอำเภอไทรน้อย

- ก่อตั้ง
- สมาชิกเริ่มแรก 40 ราย
ปัจจุบัน 3,000 ราย
- เงินทุนเริ่มแรก 700 บาท
ปัจจุบัน 100,000 บาท

อยู่ห่างออกไปประมาณประมาณ 14 กม. มีถนนทางหลวงชนบท รพช.1 สาย คือ ไทรน้อย-ตันเชือก สภาพทั่วไปของตำบลหนองเพรางายเป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การประกอบอาชีพเพาะปลูก เช่น ทำนา ทำสวนผัก ทำสวนผลไม้ และสวนไม้ดอก ไม้ประดับอาชีพหลัก ทำสวน อาชีพเสริม เลี้ยงปลา เลี้ยงเป็ด ไก่ เป็นต้น

การช่วยเหลือพึ่งพากันของคนตำบลหนองเพรางาย

การจัดสวัสดิการชุมชนตำบลหนองเพรางาย โดยที่ผ่านมาสวัสดิการจะเป็นแบบสงเคราะห์ ให้เงินช่วยเหลือกับผู้เดือดร้อน ผู้ด้อยโอกาส คนชราและเด็ก โดยองค์การบริหารส่วนตำบลคลองขวางเป็นหน่วยงานที่ให้บริการ ซึ่งชาวบ้านรู้ดีว่าการให้ความช่วยเหลือแบบสงเคราะห์ที่ทางรัฐจัดให้ นั้นไม่ทั่วถึง เมื่อสมาชิกภายในหมู่บ้านเสียชีวิต เจ็บป่วยไม่มีเงิน ก็ใช้วิธีเรียกรายทุกครั้ง บ่อยครั้งเข้าก็ไม่สามารถช่วยเหลือได้

ปัจจุบันชาวบ้านได้นำแนวคิดการจัดสวัสดิการจาก **ลู่วงษ์ ก่อเกิดบุญ** มาใช้โดยใช้กองทุนหมู่บ้านเพื่อเป็นฐานในการดำเนินงาน และช่วยเหลือกันเองในชุมชน โดยนำเงินที่ได้จากการออมมาจัดสวัสดิการให้กับสมาชิก แล้วร่วมกันร่างระเบียบข้อบังคับขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในช่วยเหลือในเรื่องเกิดจนตาย โดยใช้

วิธีการจัดประชาคมหมู่บ้าน/ตำบล เพื่อคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนขึ้นในวันเสาร์ที่ 4 สิงหาคม 2550

จุดเริ่มต้นของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลหนองเพรางาย

ผลจากการคัดเลือกคือนางประภากรณ์ พรรณราย ได้รับเลือกให้เป็นประธานกองทุนฯ โดยมีรูปแบบของการบริหารจัดการ คือ มีรองประธาน 3 คน เลขานุการ 1 คน เภรณัญญิก 1 คน ผู้ทำบัญชี 1 คน ประชาสัมพันธ์ 2 คน และมีผู้ตรวจสอบภายใน 2 คน ขณะนี้ทางกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลหนองเพรางายได้ร่างระเบียบข้อบังคับกองทุนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ปัจจุบันชาวบ้านให้ความสนใจกับการจัดสวัสดิการชุมชนมากขึ้น

สวัสดิการตำบลหนองเพรางาย ต้องดำเนินการแบบค่อยเป็นค่อยไป เราไม่ทำแบบก้าวกระโดดเนื่องจาก สภาพความเป็นอยู่ของชุมชน ชาวบ้านมีความเอื้ออาทรกันอยู่แล้ว การนำเงินของชาวบ้านมารวมกองไว้ จึงเป็นเรื่องที่ไม่ยากและไม่ง่าย ที่สำคัญองค์กรบริหารส่วนตำบลหนองเพรางายต้องให้การสนับสนุนด้านต่างๆ ซึ่งความเป็นไปได้ของการสนับสนุนมีอยู่มาก เนื่องจากทางคณะทำงานได้พยายามสร้างความเข้าใจอย่างสม่ำเสมอ

ระเบียบของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลหนองเพรางาย

1. เป็นองค์กรที่ตั้งขึ้นจากประชาชนเพื่อให้เกิดการออมทรัพย์วันละ 1 บาท เป็นกองทุนของชุมชนเพื่อจัดสวัสดิการคืนให้กับสมาชิกในชุมชนเกิดการดูแลสวัสดิการต่างๆ ในชุมชน
2. สมาชิกออมวันละ 1 บาทจะได้รับสวัสดิการเมื่อออมครบ 180 วัน (6 เดือน)
3. สวัสดิการที่ได้รับ มีตั้งแต่
 - เกิด สมาชิกคลอดลูกจะได้รับเงินค่าทำขวัญลูก 500 บาท
 - แก่ ออมครบกำหนดเมื่ออายุ 60 ปี จะได้เบี้ยบำนาญ
 - เจ็บป่วย นอนโรงพยาบาลคืนละ 100 บาท ปีละไม่เกิน 500 บาท
 - ตาย ได้รับ 2,500 บาทในเบื้องต้น
4. เป็นองค์กรที่ส่งเสริมให้ชุมชนเกิดการเอื้ออาทร เวลาเกิดความเดือดร้อนและเกิดความสามัคคีในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข อย่างพอเพียงและเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน
5. การรับสมัครเป็นสมาชิก กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลหนองเพรางายจะรับสมัครสมาชิกเฉพาะผู้ที่มีทะเบียนบ้านในเขตตำบลหนองเพรางาย (รวมถึงเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่ทำการตั้งอยู่ในตำบลและทำคุณประโยชน์ให้กับตำบลด้วย) โดยรับสมัครทุกเพศทุกวัย ผู้ที่จะสมัครเป็นสมาชิกชำระค่าสมัคร 20 บาท และเงินออมทรัพย์วันละ 1 บาทล่วงหน้าตามความพร้อม สมัครได้ที่คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนทุกหมู่บ้าน

วิธีการดำเนินการจัดสวัสดิการชุมชนหนองเพรางาย

การจัดสวัสดิการชุมชนตำบลหนองเพรางาย เป็นความร่วมมือระหว่างชุมชนด้วยกันเอง ตั้งแต่เริ่มแรก ก่อนการตั้งกองทุนได้มีการศึกษาดูงานในพื้นที่ที่มีการจัดสวัสดิการชุมชนอยู่แล้ว โดยเริ่มจากการจัดเวทีใหญ่ระดับตำบลและการจัดเวทีประชาคมของผู้ใหญ่บ้านกับลูกบ้านทั้ง 12 หมู่บ้าน ในเรื่องสวัสดิการชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องสวัสดิการชุมชนให้กับชาวบ้าน

นางประภาภรณ์ บอกว่า “การสร้างความสำเร็จเป็นเรื่องสำคัญ” วิธีการของตำบลหนองเพรางายจึงเน้นการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจและสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งการนำเสนอ เรื่องสวัสดิการชุมชนโดยใช้เวทีต่างๆ ในชุมชนประชาสัมพันธ์ และไปพร้อมกับอบต. ในช่วงของการนำเบี้ยยังชีพไปมอบให้กับชาวบ้านตามหมู่บ้านต่างๆ ก็ไปประชาสัมพันธ์ด้วย

เนื่องจากการจัดสวัสดิการชุมชนตำบลหนองเพรางาย เริ่มจากกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับเบี้ยยังชีพจากอบต.เป็นอันดับแรก ซึ่งก็ปรากฏว่าประสบผลสำเร็จ เห็นได้จากจำนวนสมาชิกส่วนมากเป็นผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ ความสอดคล้องของการจ่ายเบี้ยยังชีพกับการจัดสวัสดิการชุมชน ซึ่งสำนักพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พมจ.) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) ประชาสังคมจังหวัดนนทบุรี และผู้นำชุมชน ซึ่งเป็นการใช้ฐานจากเบี้ยยังชีพในการจัดสวัสดิการชุมชน ปัจจุบันมีสมาชิกกว่า 500 คน มีเงินกองทุนกว่า 60,000 บาท แต่เป็นเพียงจุดเริ่มต้นแห่งการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการเท่านั้น ในอนาคตรับรองว่ามีชาวบ้านสนใจมาร่วมเป็นสมาชิกแน่นอน นางประภาภรณ์ กล่าวอย่างเชื่อมั่น

ความร่วมมือจากหน่วยงานภาคีสนับสนุน

อย่างที่กล่าวมาแล้วข้างต้น การจัดสวัสดิการชุมชนนนทบุรี โดยส่วนใหญ่อาศัยดอกเบี้ยเงินจากเงินที่ออกให้กู้ จากกองทุนและสถาบันต่าง ๆ เช่น กองทุนชีพ พอช. หรือกองทุนหมู่บ้านซึ่งล้วนแต่เป็นการจัดสวัสดิการแบบการสงเคราะห์ โดยมีลักษณะให้เปล่าฝ่ายเดียวไม่อาจเติบโตขยายผลสู่การช่วยเหลือ ได้อย่างกว้างขวาง หรือนำไปสู่การเป็นชุมชนเข้มแข็ง สังคมอยู่ดี-มีสุขเปรียบเสมือนกับการดำนํ้าพริกละลายลงในแม่น้ำ

สังคมก็จะก่อให้เกิดความอ่อนแอ มีความขัดแย้ง แตกสามัคคี ไม่มีการ “ให้” ผู้สูงอายุ ขาดการดูแลจากลูกหลานจังหวัดนนทบุรี โดย สำนักพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พมจ.) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) ประชาสังคมจังหวัดนนทบุรี และผู้นำชุมชน พยายามให้มีการจัดสวัสดิการชุมชนท้องถิ่น ช่วยเหลือกันเองในชุมชน โดยการบริหารจัดการของชุมชน ด้วยกระบวนการประชาธิปไตยของชุมชน ได้รับการส่งเสริม สนับสนุนในการจัดเวทีเสวนาระดับจังหวัด “ระดมคน ร่วมทุน” ครั้งที่ 1 โดยมีผู้เข้าร่วมจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี ส่วนการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ระดับตำบลได้รับการสนับสนุนจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

การจัดสวัสดิการที่กล่าวข้างต้น เป็นระบบการช่วยเหลือดูแลกันของชาวบ้านในตำบลหนองเพรางาย ที่วันนี้ไม่ได้เดินอย่างโดดเดี่ยว หากแต่ยังภาคีสันับสนุน เช่น สำนักพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พมจ.) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) ประชาสังคมจังหวัดนนทบุรี และผู้นำชุมชน และภาคีที่เกี่ยวข้อง ได้ให้ความสำคัญ และสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ด้วยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าระบบการดูแลช่วยเหลือกันนี้ จะได้พัฒนาต่อยอดเป็นระบบการดูแลกันของชาวบ้านที่ยั่งยืน